

①

เรียน คณบดี

ด้วย นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์ ตำแหน่งนักวิจัย สังกัดศูนย์บริหารจัดการงานสถานีวิจัย **ส่งรายงาน การเข้าร่วมศึกษาดูงานสวนมะพร้าวน้ำหอม ต้นแบบการจัดการเกษตรยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน** ระหว่างวันที่ 24 - 28 กุมภาพันธ์ 2567 ณ วาย วี พี ฟาร์ม และอโรมาติก ฟาร์ม จังหวัดราชบุรี รายละเอียดตามเอกสารแนบ ซึ่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ได้พิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

จินดารัตน์

งานยุทธศาสตร์ บริหาร และทรัพยากรบุคคล

24 เมษายน 2567

②

Y. K. S.
24 เม.ย. 67

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการอบรม / ประชุม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน

วันที่รายงาน 24 เมษายน 2567

เรียน รองคณบดีฝ่ายบริหาร

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์ ตำแหน่ง นักวิจัย
สังกัด ศูนย์บริหารจัดการงานสถานีวิจัย ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปปฏิบัติงาน
ตามหนังสือที่ มอ 107.6/687-0103 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2567
เพื่อเข้าร่วม ประชุม อบรม / สัมมนา ศึกษาดูงาน อื่น ๆ (ระบุ)
เรื่อง / หลักสูตร สวนมะพร้าวน้ำหอม ต้นแบบการจัดการเกษตรยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล็ดอ่อนใน
โรงเรือน
ซึ่งเรื่อง / หลักสูตรดังกล่าวจัดโดย วาย วี พี ฟาร์ม และโรมาติก ฟาร์ม
วัตถุประสงค์หรือความคาดหวังของท่านในการเข้าร่วม :

1. เพื่อเรียนรู้การปลูกเมล็ดอ่อนในโรงเรือนและนำมาประยุกต์ใช้กับการปลูกเมล็ดอ่อนหรือพืชมูลค่าสูงกับโรงเรือนของสถานี
วิจัยคลองหอยโข่ง

2. เพื่อเรียนรู้การปลูกมะพร้าวน้ำหอมเขียนโครงการของงบประมาณจากกองทุนวิจัยคณะทรัพยากรธรรมชาติ วางแผน
ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ณ สถานีวิจัยเทพา

สถานที่จัด วาย วี พี ฟาร์ม และโรมาติก ฟาร์ม
จังหวัด ราชบุรี ประเทศ ไทย
ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2567 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นเวลารวมทั้งสิ้น (วัน) 5 วัน
ยอดรวมค่าใช้จ่าย (บาท) 7,000 บาท

โดยเบิกจ่ายจากเงินรายได้คณะทรัพยากรธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2567 แผนงานการบริหารการศึกษา
งานพัฒนาบุคลากรฝ่ายบริหารและสนับสนุน งบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุน รหัสรายการ:
12.F26EW310104.011 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอรายงานสรุปผลการเข้าร่วมอบรม / ประชุม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน ให้ทราบ ดังนี้
1. เนื้อหา องค์ความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรม / ประชุม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้ (ให้รายละเอียดข้อมูลพอสังเขป และต้องไม่ใช่เพียงหัวข้อการประชุม)

..... การทำการเกษตร ระบบการทำเกษตร ต้องมีการวางแผนที่ครอบคลุมทุกกระบวนการ ทุกรูปแบบเพื่อให้เกิด
ความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และเศรษฐกิจพอเพียง ต้องมีการจัดการทั้ง
ดิน น้ำ ความหลากหลายของงานที่ปฏิบัติ การจัดการทางด้านปัจจัยการผลิต โดยสวนมะพร้าว น้ำหอม ยึดหลัก
ความสำเร็จคือ การเป็นธรรมชาติดีที่สุดการไม่ใช้สารเคมี คู่แข่งทางการตลาดน้อย เป็นอาชีพที่สุจริตเลี้ยงตัวเองได้ ใช้
แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ BCG Model ความเป็นตัวตนพัฒนาสวนให้มีความโดดเด่น สวนมะพร้าว น้ำหอมจะ
เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี คือ ใช้โซลาร์เซลล์ และมะพร้าว น้ำหอมทุกต้นเป็นมะพร้าว น้ำหอมพันธุ์แท้ทุกต้นที่มี
การยืนยันด้วยเครื่องหมายดีเอ็นเอ การสร้างเครือข่ายร่วมกันในชุมชนจะสร้างความเข้มแข็งและจะยั่งยืน การนำ
ทางมะพร้าว เปลือกมะพร้าวหมักกับปุ๋ยคอกเป็นการลดค่าใช้จ่ายผลิตปุ๋ยใช้เอง มีการปลูกพืชแซมในแปลงมะพร้าวเช่น
ฝรั่ง กล้วย เป็นต้น เป็นการเพิ่มรายได้ การเลี้ยงชันโรงเป็นการลดความเสี่ยง เพิ่มการผสมเกสรมะพร้าว และสร้างรายได้
จากการขายน้ำผึ้งชันโรง การผลิตต้นกล้ามะพร้าว น้ำหอมเพื่อจำหน่าย การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบสามารถสร้าง
ความยั่งยืน สร้างเครือข่าย สร้างความรู้ให้กับชุมชน

..... การปลูกเมล็ดอ่อนในโรงเรือน เมล็ดอ่อนเป็นพืชที่ใช้เวลาน้อย ใช้เวลาเพียง 3 เดือน สามารถสร้างรายได้สูงเมื่อเทียบกับ
พืชอายุ 3 เดือนเหมือนกัน การปลูกเมล็ดอ่อนในโรงเรือนสามารถวางแผนการผลิตได้ตลอด การบริหารการผลิตจึงมี
ความสำคัญ การเพาะเมล็ดในถาดเพาะกับการบ่มเมล็ดหลังจากนั้นวางเมล็ดลงในถาดเพาะก็มีความถูกต้องการปลูกเมล็ดอ่อน

ความสำคัญ การเพาะเมล็ดในสภาพเพาะกับการบ่มเมล็ดหลังจากนั้นวางเมล็ดลงในถุงเพาะก็มีความถูกต้องการปลูกเมล็ดอ่อน การเข้าออกโรงเรือน ระยะไหนของเมล็ดอ่อนห้ามเข้าออกจนวาย วัสดุปลูก การให้น้ำในระยะต้นกล้า ระยะการเจริญเติบโต ของผลเมล็ดอ่อน ช่วงเวลาการทำหวานก็จะแตกต่างกัน ทุกเรื่องต้องทำความเข้าใจอย่างละเอียดและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อความยั่งยืน

2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรม / ประชุม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน

2.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

การบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวคิดเกษตรอินทรีย์ ผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่ที่มีให้สร้าง รายได้อย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน

2.2 ประโยชน์ต่อหน่วยงาน

นำแนวความคิดมาปรับใช้กับการจัดการพื้นที่สถานีวิจัยให้มีการสร้างรายได้ให้กับสถานีวิจัย และสร้าง ประโยชน์ในกับชุมชนในพื้นที่

3. แนวทางในการนำองค์ความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่ได้รับมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับการพัฒนางาน หรือ ต่อยอดกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกับงานที่ท่านรับผิดชอบ (อธิบายพอสังเขป)

รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1 และ 2

4. รายละเอียดแผนการดำเนินงานจากการนำองค์ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ที่จะก่อให้เกิด ผลงาน / ชิ้นงาน ดังนี้ (นำเสนอในลักษณะ Gantt Chart)

การดำเนินงานเรื่อง ..... โครงการพัฒนาโรงเรือนที่เหมาะสมสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชมูลค่าสูง
ระยะเวลาของการดำเนินงาน ..... ตามเอกสารแนบ 1

การดำเนินงานเรื่อง ..... สวนมะพร้าวน้ำหอมต้นแบบการทำเกษตรแบบ BCG MODEL

ระยะเวลาของการดำเนินงาน ..... ตามเอกสารแนบ 2

ผู้รายงาน

.....
(นางสาววิรัชต์ รักขันต์)

วันที่ 24 เม.ย. 67

5. ความเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับหัวข้อและแผนการดำเนินงาน

เห็นชอบ

ลงนาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ อโณทัย)

วันที่ 24 เม.ย. 67

โครงการพัฒนาโรงเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชมูลค่าสูง

1. ความเป็นมา

สถานีวิจัยคลองหอยโข่ง ศูนย์บริหารจัดการงานสถานีวิจัย สำนักงานบริหารทรัพย์สินและสร้างรายได้ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นในปี 2525 โดยมีวัตถุประสงค์เชื่อมโยงแผนพัฒนาคณะฯ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงานที่จะต้องสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดนวัตกรรมด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัยให้มีมูลค่าสูงภายใต้การจัดการในระบบ BCG/ Zero waste เพื่อความยั่งยืนทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับภาระงานปัจจุบัน และภาระงานที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ตามนโยบายของคณะฯ และมหาวิทยาลัยฯ

เมล่อนจัดเป็นพืชมาแรงที่มีผู้สนใจลงทุนกำลังเป็นที่นิยมบริโภค เนื่องจากรสชาติดี เนื้อนุ่ม หวานฉ่ำ และมีกลิ่นหอม ปลูกได้ทั้งปี ได้ปริมาณ และคุณภาพสูง ผู้บริโภคปลอดภัย มูลค่าต่อหน่วยผลผลิตเพิ่มขึ้น สถานีฯ มีรายได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้บุคลากรสถานีฯ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปถ่ายทอดต่อ อาจเป็นกิจกรรมภายในครอบครัว นำไปสู่การทำเกษตรแบบยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถส่งมอบให้ลูกค้า เนื่องจากโอกาสพิเศษต่าง ๆ อีกทั้งเป็นการยกระดับการทำเกษตรกรรม สถานีฯ

ดังนั้น ในการพัฒนาการเกษตร ภายใต้การดำเนินการของสถานีฯ จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางและรูปแบบการพัฒนาการเกษตรของสถานีฯ ผ่านการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชมูลค่าสูง จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนหลังที่ 3 เพื่อตอบสนองภารกิจของคณะฯ และมหาวิทยาลัยฯ ที่สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะวิชาชีพในการผลิตพืชในสภาพโรงเรียนให้แก่ นักศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ นักศึกษาหน่วยงานภายนอก และที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระทางการปลูกพืชในโรงเรียน
3. เพื่อสร้างรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต โดยการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกงาน นักศึกษา
4. เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรียนที่ปลอดภัยแก่ชุมชน หรือเกษตรกรผู้สนใจ

3. สถานที่ดำเนินงาน

โรงเรียนหลังที่ 3 สถานีวิจัยคลองหอยโข่ง

รายละเอียดการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงาน

1. งานปรับพื้นที่ภายในโรงเรือน/ ออกแบบระบบน้ำ
2. งานปูพลาสติกคลุมดิน
3. งานติดตั้งระบบน้ำภายในโรงเรือน
4. การบ่มเมล็ดพันธุ์

เตรียมเมล็ดพันธุ์เมล่อนจำนวน 120 เมล็ด โดยจำนวนที่ต้องการปลูกจริงประมาณ 100 ต้นต่อฤดูปลูก ส่วนที่เกิน 20 เมล็ด ไว้สำรองกรณีเมล็ดไม่งอก จากนั้นเตรียมภาชนะสำหรับแช่เมล็ดพันธุ์ และเตรียมน้ำอุ่น อุณหภูมิ 40-50 องศาเซลเซียส หรือสามารถจุ่มมือลงไปได้น้ำได้ นำเมล็ดพันธุ์ 120 เมล็ดที่เตรียมไว้ ใส่ลงในภาชนะที่เตรียมน้ำอุ่นไว้แล้ว คนให้เมล็ดพันธุ์โดนน้ำให้ทั่ว แช่เมล็ดไว้ 2 ชั่วโมง

จากนั้นจะทำการบ่มเมล็ดพันธุ์ โดยแยกเมล็ดออกจากน้ำ ด้วยการใช้ผ้าขาวบางกรองเมล็ดออกจากน้ำ วางกระดาษทิชชู 3 ชั้นลงในถุงที่จะใช้บ่มเมล็ด สีดสเปรย์น้ำลงบนกระดาษทิชชูให้ทั่ว เพื่อให้มีความชื้น วางเมล็ดพันธุ์ลงบนกระดาษทิชชูที่สเปรย์น้ำไว้แล้ว และเกลี่ยเมล็ด โดยไม่ให้เมล็ดซ้อนทับกัน หรือ กองรวมกัน ใช้กระดาษทิชชูปิดทับด้านบนเมล็ดพันธุ์ที่วางไว้อีก 1 ชั้นและสเปรย์น้ำอีก 1 รอบ จากนั้นมัดปากถุงให้แน่น แล้วนำไปใส่ในกล่องโฟม นำกล่องโฟมที่ใส่เมล็ดบ่มไว้วางตากแดด 2 ช่วงเวลา ช่วงแรกเวลา 11.00 น. และช่วงที่ 2 เวลา 16.00 น.

5. ผสมวัสดุปลูก/ เพาะกล้า

วัสดุปลูกใช้มะพร้าวสับ 6 ส่วน ขี้วัว 1 ส่วน ผสมใส่ถุงเพาะเตรียมลงต้นกล้า

นำฟองน้ำสำหรับเพาะเมล็ดแช่น้ำ เพื่อให้ฟองน้ำอมน้ำ หรือจุ่มน้ำ เปิดถุงเมล็ดพันธุ์ที่บ่มไว้ โดยเลือกเมล็ดที่ปากเมล็ดเริ่มอ้าหรืองอกแล้ว มาใส่ในฟองน้ำ ให้ด้านที่มีรากงอกออกมาใส่ลงฟองน้ำ แฉกเว้นแฉกเสร็จแล้วนำฟองน้ำที่ใส่เมล็ดแล้ว ใส่ในกล่องโฟม โดยเติมน้ำให้อยู่ระดับครึ่งหนึ่งของความสูงของฟองน้ำ เติมน้ำทุกวัน วันละ 2 รอบ เช้าและบ่าย เพื่อให้ฟองน้ำจมน้ำตลอดเวลา หลังจากนั้น 3-5 วันต้นกล้าจะเริ่มมีใบเลี้ยงแตกออกมา 2 ใบ

6. การลงกล้า

นำต้นกล้าที่เพาะไว้ลงในถุงเพาะที่เตรียมไว้

หลังจากลงกล้าเสร็จแล้ว ทำการใส่ปุ๋ย AB ลงในถังน้ำ โดยค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้นขึ้น จากวันที่ 1 ใส่ปุ๋ย AB ที่ความเข้มข้น 0.3 EC วันที่ 2 และวันที่ 3 ความเข้มข้น 0.5 EC วันที่ 4 และวันที่ 5 ความเข้มข้น 1.0 EC วันที่ 6 ความเข้มข้น 1.2 EC และใส่ปุ๋ยที่ความเข้มข้นนี้ไปจนผสมเกสร

การวัดค่า EC ให้ใช้เครื่องวัด EC วัดค่าของน้ำก่อน โดยยึดค่า EC ของน้ำที่วัดครั้งแรกเป็นค่าเริ่มต้น ทุกครั้งในการใส่ปุ๋ยแต่ละรอบ โดยบวกค่า EC ที่ต้องการใส่เพิ่มจากค่า EC เริ่มต้น เช่น วัดค่า EC ของน้ำ ได้ 0.5 ต้องการเติมปุ๋ย AB ความเข้มข้น 1.0 ดังนั้นต้องเติมปุ๋ย AB ลงในน้ำให้ได้ค่า EC 1.5 ทั้งนี้ หลักการเติมปุ๋ย AB ต้องตวงปุ๋ย A และ B ในปริมาณที่เท่ากันทุกครั้ง โดยใส่ไปเรื่อย ๆ จนได้ค่าที่ต้องการ ถ้าค่า EC ไม่ถึงให้ใส่ปุ๋ยเพิ่ม ถ้าค่า EC เกินให้เติมน้ำ

สูตรการผสมปุ๋ย AB ประกอบด้วย ปุ๋ย A มีส่วนผสม ปุ๋ย 15-0-0 จำนวน 6 กิโลกรัม ลิปเฟออร์ เอสพี (ธาตุเหล็ก) 150 กรัม และน้ำ 50 ลิตร ปุ๋ย B มีส่วนผสม ปุ๋ย 13-0-46 จำนวน 3.5 กิโลกรัม ปุ๋ย 12-16-0 จำนวน 1.2 กิโลกรัม แมกนีเซียม 1.3 กิโลกรัม นิคสเปร์ย์ 300 กรัม และ น้ำ 50 ลิตร ทั้งนี้ ปุ๋ย 13-0-46 เป็นปุ๋ยสร้างเนื้อ บำรุงผล ปุ๋ย 12-61-0 เป็นปุ๋ยบำรุงดอก นิคสเปร์ย์ เป็นธาตุอาหารเสริม ลิปเฟออร์ เอสพี (ธาตุเหล็ก) ช่วยในการสังเคราะห์แสง กระตุ้นการหายใจ และบำรุงอาหารให้พืช และปุ๋ย 15-0-0 ช่วยสร้างผนังและสะสมอาหารในการสร้างผนังของผล และช่วยในการเจริญเติบโต

7. การแขวนเชือก

ในเมล่อนแต่ละต้น จะมีเชือก 2 เส้นขนาดความยาว 2.20 เมตร โดยดึงจากสลิงด้านบนของโรงเรือนลงมาชิดกับขอบรางเมล่อน

8. แต่งแขนง

ให้เด็ดแขนงบนต้นเมล่อนครั้งแรกหลังลงปลูก 18 วัน โดยการใช้ไม้ปลายแหลมค่อย ๆ เชี่ยแขนงออกจากข้อใบให้หมดทุกใบ ควรทำในตอนเช้าเพื่อให้แผลได้รับแสงแดดในตอนกลางวัน ซึ่งจะช่วยให้แผลแห้งเร็ว ลดโอกาสการเกิดเชื้อรา และการไว้แขนงเพื่อผสมดอก ควรไว้แขนงข้อที่ 10-12 โดยการเด็ดแขนงข้อที่ 1-8 และข้อที่ 13 เป็นต้นไปทิ้ง

9. พันยอด

การพันยอดเมล่อนครั้งแรก หลังจากลงปลูกได้ 25 วัน การชิงเชือกตั้งตรงจากกระถางถึงคานสลิง เพื่อพันยอดเมล่อนขึ้นไปกับเชือก โดยให้เชือกพันกับลำต้นเมล่อนบริเวณใต้ก้านใบในทิศทางตามเข็มนาฬิกา และทำการผสมปุ๋ยรอบที่ 2

11. เด็ดใบจริงคู่ล่าง

แต่งใบเมล่อนโดยเด็ดใบจริง 2 ใบล่างออก เพื่อกำจัดใบที่ไม่ถูกแสง ซึ่งไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ เป็นการลดการแย่งสารอาหาร ช่วยให้ยอดสามารถเจริญเติบโตได้เร็วขึ้น

12. ฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงต้น - ดำเนินการสัปดาห์ละครั้ง

การฉีดพ่นฮอร์โมนบำรุงต้นใช้อัตราส่วนตามคำแนะนำในฉลาก (ใช้ในปริมาณที่น้อยที่สุด) ประกอบด้วย นิคสเปร์ย์ กรดอะมิโน สารจับใบ บอมส์ (ยาต้านไวรัส) และบิวเวอเรีย (เชื้อรากำจัดแมลง)

13. ผสมเกสร

นำเกสรตัวผู้ซึ่งอยู่ที่ดอกบริเวณโคนใบของเมล่อน โดยฉีกกลีบดอกออก แล้วจึงนำส่วนที่เป็นเกสรตะแบก ๆ ที่เกสรตัวเมียซึ่งเป็นดอกที่อยู่บริเวณแขนงของเมล่อน อัตราส่วนเกสรตัวผู้ 2 ดอก ต่อเกสรตัวเมีย 1 ดอก

14. คัดผล

หลังจากผสมเกสรได้ 1 วัน เกสรตัวเมียจะเริ่มตั้งท้อง และอีก 2-3 วันจะเห็นผลเมล่อนรูปไข่ ใน 1 ต้น จะได้เมล่อน 3-4 ผล ตามที่กำหนดแขนงไว้ ให้คัดเลือกผลที่สมบูรณ์ที่สุดไว้เพียงต้นละ 1 ผล โดยพิจารณาจากลักษณะ ผิวเรียบสวย ทรงรูปไข่ ก้นผลไม่ฉีก หรือบานออก

15. เด็ดยอด

หลังจากตัดผลในแต่ละต้นเสร็จแล้ว จะทำการเด็ดยอดเมล่อน โดยคงเหลือระยะความยาวของต้นไว้ 2 เมตร ส่วนที่เหลือให้เด็ดยอดทิ้ง การเด็ดยอดต้องไม่ใช่เครื่องมือต่าง ๆ ในการตัดยอด ให้ใช้มือเด็ดยอดเท่านั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดโรค

16. แขนงผล

หลังจากตัดผลและเด็ดยอดเมล่อนแล้ว จะทำการแขนงผล เริ่มจากแขนงเชือกที่เตรียมไว้ ยึดเชือกกับสลิงด้านบน หย่อนเชือกลงมาให้อยู่ด้านเดียวกันกับผลเมล่อน ใช้มืออุ้มผลเมล่อนอย่างเบามือ ให้ตั้งเป็นแนวเสมอกับแขนง จากนั้นใช้เชือกสอดทำบ่วงแขนงชั่วคราวให้มีลักษณะเป็นตัว T และมัดปมเป็นเงื่อนกระตุกสูงขึ้นมาจากผลประมาณ 15 เซนติเมตร

17. เช็ดผล

ในการเช็ดผลเมล่อนจะต้องสัมผัสผลด้วยความระมัดระวังและเบามือที่สุด โดยนำผ้าแห้งสะอาดมาลูบผลเมล่อนให้ทั่ว ซึ่งจะมีสะเก็ดขาว ๆ ร่วงออกมา การเช็ดผลเมล่อนเพื่อทำให้ลายของเมล่อนหลุดออกและเกิดการซ่อมแซม จะทำให้ลายหนานูนขึ้นมาสวยงาม

18. แต่งใบ

เด็ดใบเมล่อนด้วยมือ เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคต่าง ๆ โดยการเด็ดใบข้อที่ 1 ขึ้นมาเสมอ ผล การแต่งใบเพื่อให้ต้นโปร่ง อากาศถ่ายเทได้ดี และให้แดดส่องถึงโคนต้น เป็นการลดอัตราการเกิดโรครากเน่า โคนเน่า

19. เก็บเกี่ยว

ก่อนเก็บเกี่ยว 10 วัน จะทำความหวานให้ผลเมล่อน โดยให้ปุ๋ย 0-0-50 จำนวน 5 กิโลกรัม ผสมน้ำ 50 ลิตร วัดค่า EC ของปุ๋ยให้มีความเข้มข้นที่ 2.2 EC และให้คงที่ที่ระดับนี้เสมอตลอดระยะเวลา 10 วัน

การเก็บเกี่ยว ให้เลือกตัดผลเมล่อนเป็นรุ่น ๆ (ตามที่ผสมเกสร และผูกเชือกต่างสีทำสัญลักษณ์ไว้) นำผลเมล่อนที่ตัดแล้วใส่ในตะกร้าเพื่อขนย้ายไปแต่งผลเมล่อนโดยการตัดก้านซ้าย-ขวา ให้ความยาวทั้ง 2 ด้านให้เท่ากันประมาณ 5-10 เซนติเมตร จากนั้นนำผ้าแห้งสะอาด เช็ดผิวเมล่อนอย่างเบามือให้สะอาด ชั่งน้ำหนักแต่ละผล เพื่อเก็บตัวเลขผลผลิต และรอการขนส่งไปจำหน่าย

20. การจำหน่าย

ผลผลิตเมล่อน สถานีฯ จัดจำหน่าย

แบบเสนอโครงการ

1. ชื่อโครงการ : สวนมะพร้าวน้ำหอมต้นแบบการทำเกษตรแบบ BCG MODEL

2. ผู้รับผิดชอบ

- 2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรรัตน์ โฉมทัย ตำแหน่ง อาจารย์
ที่ทำงาน รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.2 นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์ ตำแหน่ง นักวิจัย
ที่ทำงาน ศูนย์บริหารจัดการงานสถานีวิจัย คณะทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.3 นายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ ตำแหน่ง นักวิชาการอุดมศึกษา
ที่ทำงาน สถานีวิจัยเทพา คณะทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.4 นายภาณุภัทร์ มณีคุณ ตำแหน่ง คณงานเกษตร
ที่ทำงาน ศูนย์วิจัยพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน สถานีวิจัยเทพา คณะทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.5 นายสุธิพล จันทร์ทวงศา ตำแหน่ง คณงานเกษตร
ที่ทำงาน ศูนย์วิจัยพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน สถานีวิจัยเทพา คณะทรัพยากรธรรมชาติ

3. ระยะเวลาของโครงการ : 12 เดือน งบประมาณรวม 302,140.00 บาท

4. หลักการ และความสำคัญของปัญหา

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรโลกเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาหาร ได้แก่ กะทิ ไขมันมะพร้าว น้ำมันมะพร้าว ฯลฯ เกือบทุกส่วนของมะพร้าวใช้ประโยชน์ได้นานัปการ เช่น เปลือก ใบ กะลา ก้าน ลำต้น มะพร้าว เป็นต้นมะพร้าวน้ำหอมเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ในขณะที่ผลผลิตมีไม่เพียงพอับความต้องการ พื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอมอยู่ในจังหวัดราชบุรีเป็นหลัก มีการขยายพื้นที่ปลูกไปยังภาคอีสานและภาคใต้ ศูนย์บริหารจัดการงานสถานีวิจัย สถานีวิจัยเทพา เป็นสถานีที่มุ่งเน้นทางด้านไม้ผล เห็นความสำคัญของการสร้างสวนมะพร้าวต้นแบบการทำเกษตรแบบ BCG MODEL โดยมีฐานการเรียนรู้ปุ๋ยหมัก กำจัดแมลงศัตรูพืช การเพาะพันธุ์มะพร้าว น้ำหอม และเลี้ยงชันโรงเพื่อผสมเกสรดอกมะพร้าว เป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับคณะทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในอนาคต และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร และชุมชนพื้นที่

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ในสถานีวิจัยเทพา และเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อจำหน่ายและสร้างรายได้ให้กับคณะทรัพยากรธรรมชาติ

5.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตมะพร้าวต้นแบบให้กับเกษตรกร ชุมชนพื้นที่

6. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. การมีแปลงมะพร้าวน้ำหอม พื้นที่รวม 12 ไร่
2. องค์ความรู้และแปลงสาธิตด้านการผลิตมะพร้าวน้ำหอม สำหรับการศึกษาของนักศึกษา และบุคลากรทั้งภายในและภายนอก จำนวนอย่างน้อย 30 คน (ในปีที่ 1)

7. แผนการดำเนินการ

พื้นที่การดำเนินงานสำหรับการปลูกมะพร้าวน้ำหอมของสถานีวิจัยเทพา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตำแหน่งแปลงมะพร้าวน้ำหอม ณ สถานีวิจัยเทพา

7.1 ตารางแผนปฏิบัติงาน/กิจกรรมในแต่ละช่วงระยะเวลาของโครงการ

แผนปฏิบัติการ	2567									2568		
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. ตรวจสอบข้อมูลและพื้นที่สำหรับการดำเนินงาน	↔											
2. เก็บตัวอย่างดินเพื่อประเมินลักษณะทางกายภาพและทางเคมี	↔											
3. เตรียมพื้นที่และปรับปรุงพื้นที่ปลูกมะพร้าว เช่น การไถ การไถพรวน การปรับปรุงดิน		↔										
4. วางระบบน้ำ ขุดร่องน้ำ		↔										
5. การปลูกมะพร้าว และการดูแลรักษา				↔								
6. การเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตมะพร้าวน้ำหอม						↔			↔			↔
7. การถ่ายทอดองค์ความรู้/แปลงสาธิต								↔				↔

8. งบประมาณการดำเนินงาน

รายการ	รายละเอียด	งบประมาณ (บาท)
ค่าวัสดุ		70,140.-
- ต้นกล้ามะพร้าวน้ำหอม จำนวน 504 ต้น	เป็นเงิน 30,240.- บาท	30,240.-
ต้นละ 60.- บาท		
- ปุ๋ยคอก จำนวน 600 กระสอบ กระสอบละ 30 บาท	เป็นเงิน 18,000.- บาท	18,000.-
- ปุ๋ย สูตร 15-15-15 จำนวน 15 กระสอบ กระสอบละ 1,460.- บาท	เป็นเงิน 21,900.- บาท	21,900.-
ค่าใช้สอย		225,000.-
- จ้างเหมาขุดร่องน้ำ จำนวน 9 ร่อง ร่องละ 25,000.- บาท	เป็นเงิน 225,000.- บาท	225,000.-
ค่าครุภัณฑ์		7,000.-
- เรือร่อนน้ำ	เป็นเงิน 7,000.- บาท	7,000.-
รวมเป็นเงิน (สามแสนสองพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)		302,140.-

หมายเหตุ ขอถัวเฉลี่ยทุกรายการ

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สถานีวิจัยเทพามีแปลงมะพร้าวน้ำหอม พื้นที่ 12 ไร่ เป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตมะพร้าว
น้ำหอมแก่นักศึกษา หรือเกษตรกรผู้สนใจ (ปีที่ 1)

①

เรียน รองคณบดีฝ่ายบริหาร

ด้วยข้าพเจ้า นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์ มีความประสงค์จะเข้าศึกษาดูงาน เรื่อง สวนมะพร้าว น้ำหอม ต้นแบบการจัดการเกษตรยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน มีกำหนด 5 วัน ระหว่างวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์ 2567 ณ วาย วี พี ฟาร์ม และอะโรมาติก ฟาร์ม จังหวัดราชบุรี โดยขอใช้งบประมาณพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นค่าน้ำมันในการเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่าอื่น ๆ รวม ๗,๐๐๐.- บาท
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานแปลงมะพร้าว น้ำหอม ณ สถานีวิจัย เทพา และโรงเรือน ณ สถานีวิจัยคลองหอยโข่ง ให้มีคุณภาพและสร้างรายได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

วิรัชต์

นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์

22 กุมภาพันธ์ 2567

②

อนุมัติ

22 ก.พ. 67

๓ เรียน คณบดี

เพื่อโปรดพิจารณา ด้วย น.ส.วิรัชต์ รักขันธุ์ ขอขง

เข้าศึกษาดูงาน เรื่อง สวนมะพร้าว น้ำหอม ต้นแบบการจัดการ

ด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน

ระหว่างวันที่ 24 - 28 ก.พ. ๖๗ ณ วาย วี พี ฟาร์ม และอะโรมาติก ฟาร์ม

จ.ราชบุรี โดยขอเขตค่าจ้างที่พำนัก และค่าที่พัก และค.จ.อื่น ๆ จำนวน ๗,๐๐๐.- บาท

เพื่อขอพิจารณาอนุมัติ และสงวนใจเอกสาร เพื่อดำเนินการต่อไป

22/ก.พ./๖๗

22 ก.พ. ๖๗

①

เรียน รองคณบดีฝ่ายบริหาร

ด้วยข้าพเจ้า นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์ มีความประสงค์จะเข้าศึกษาดูงาน เรื่อง สวนมะพร้าว น้ำหอม ต้นแบบการจัดการเกษตรยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน มีกำหนด 5 วัน ระหว่างวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์ 2567 ณ วาย วี พี ฟาร์ม และอะโรมาติก ฟาร์ม จังหวัดราชบุรี โดยขอใช้งบประมาณพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นค่าน้ำมันในการเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ้ออื่น ๆ รวม 3,000.- บาท
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานแปลงมะพร้าว น้ำหอม ณ สถานีวิจัย เทพา และโรงเรือน ณ สถานีวิจัยคลองหอยโข่ง ให้มีคุณภาพและสร้างรายได้ต่อไป

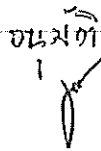
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

วิรัชต์

นางสาววิรัชต์ รักขันธุ์

22 กุมภาพันธ์ 2567

②

อนุมัติ

22 ก.พ. 67

๓ เรียน คณบดี

เพื่อโปรดพิจารณา ด้วย น.ส.วิรัชต์ รักขันธุ์

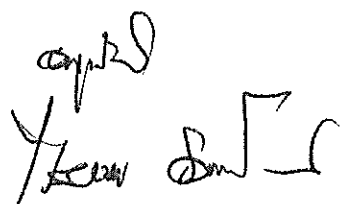
เข้าศึกษาดูงาน เรื่อง สวนมะพร้าว น้ำหอม ต้นแบบการจัดการ
ด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ และการปลูกเมล่อนในโรงเรือน

ระหว่างวันที่ 24-28 ก.พ. 67 ณ วาย วี พี ฟาร์ม และอะโรมาติก ฟาร์ม

จ.ราชบุรี โดยขอใช้งบค่าจ้างเหมา จากงบประมาณคณาจารย์ จำนวน 3,000.- บาท

เห็นควรพิจารณาอนุมัติ และสงวนใจเอกสาร เพื่อดำเนินการต่อไป

22/กพ./67

22 กพ. 67